

Секція 7. Проблеми підготовки фахівців у галузі автоматизації та інформаційних технологій ООН з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) випущено не лише стандарти ІКТ-компетентності для вчителів з описом навичок, які їм необхідні для використання технологій в галузі освіти, а також розроблено Глобальну рамку цифрової грамотності.

Таким чином, DigComp створено як інструмент для покращення й підтримки цифрової компетентності та її визначення для громадян Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. INTEF. Marco común de Competencia digital docente. 2022. URL: https://intef.es/wp-content/uploads/2023/05/MRCDD_GTTA_2022.pdf.
2. European Commission. Proposal for a Council recommendation on key competences for lifelong learning. 2018. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT).
3. DigComp. European Commission. URL: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en.

Новицька Т. Л.

Інститут цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України, Київ

DIGCOMP – ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ГРОМАДЯН ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Цифрова компетентність є однією з восьми ключових компетенцій для навчання протягом усього життя. Ці компетенції розвиваються за допомогою формального, неформального та інформального навчання в різних умовах, включаючи сім'ю, школу, робоче місце, район та інші спільноти. Усі ключові компетенції закладено в основу створення Європейського освітнього простору (Європейського Союзу (ЄС)), і вони вважаються однаково важливими.

З 2010 р. і до сьогодні Спільним дослідницьким центром від імені Європейської Комісії виконується проект Європейська рамка цифрових компетентностей (The Digital Competence Framework for Citizens (DigComp)) [1]. За цей період постійно зростає досвід держав-членів ЄС щодо DigComp як загальноєвропейської основи для формування політики цифрових навичок, а також для розвитку та вимірювання цифрової компетентності.

У 2018 р. Рада ЄС прийняла Рекомендацію щодо ключових компетенцій для навчання впродовж усього життя: «Цифрова компетентність розуміє впевнене, критичне та відповідальне використання й залучення цифрових технологій і взаємодію з ними в процесі навчання, роботи та для участі в житті суспільства». Отже, DigComp тлумачить поняття компетентності у цифровому світі. Цифрова компетентність визначається трьома елементами: знання, навички, ставлення (відношення). DigComp залишається основним інструментом у цілях ЄС щодо підвищення цифрових навичок усього населення. Рамка є важливим засобом для підтримки Плану дій ЄС (EU's Digital Education Action Plan) щодо цифрової освіти на 2021-2027 рр., який, у свою чергу, сприяє реалізації пріоритету Комісії «Європа, придатна для цифрової ери» (A Europe fit for the digital age) та «ЄС наступного покоління» (Next Generation EU).

Рамка використовується для багатьох цілей: розробки інструментів оцінювання компетентності, створення навчальних програм, курсів і матеріалів, визначення професійних цифрових профілів у контексті працевлаштування, освіти та навчання, сприяння загального розумінню та обміну передовим досвідом між державами-членами ЄС, а також – соціальної інтеграції. DigComp пропонує посилання для вимірювання/моніторингу цифрових навичок у Європі (наприклад, Індекс цифрових навичок).

DigComp визначає ключові компоненти цифрової компетентності в п'яти областях і 21 конкретну компетентність. Рамка також описує вісім рівнів кваліфікації, приклади знань, навичок і ставлень, а також приклади їх використання в контексті освіти та працевлаштування.

У 2022 р. було створено нову поточну версію DigComp 2.2 (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>) та додано близько 250-ти нових прикладів цифрової компетентності (знань, навичок та установок). Приклади стосуються залучення, конфіденційного, критичного та безпечного використання нових цифрових технологій, що розвиваються, наприклад, таких як системи, що керовані штучним інтелектом (ШІ).

Приклади зосереджені на нових завданнях:

Дезінформація та дезінформація у соціальних мережах та новинних сайтах (інформаційна та медіа грамотність).

Тенденція датифікації інтернет-сервісів та додатків, наприклад, як використовуються особисті дані.

Громадяни, які взаємодіють із системами ШІ (включаючи навички роботи з даними, етичні аспекти).

Нові технології, такі як Інтернет речей.

Питання екологічної стійкості (наприклад, ресурси, що споживаються ІКТ).

Нові контексти, наприклад віддалена робота та гібридна робота.

Щоб проілюструвати актуальні сучасні теми, у DigComp 2.2 додано по 10-15 прикладів для кожної з 21 цифрової компетентності.

Корисними є ресурси Рамки: DigComp в освіті та навчанні за допомогою обміну 38 практиками, DigComp для працевлаштування та зайнятості шляхом обміну 9 практиками. DigComp на роботі направлено на підтримку посередників на ринку праці в їх діях з розвитку цифрових навичок у контексті працевлаштування та зайнятості.

Список використаних джерел

1. DigComp. European Commission. URL: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en.

*Іванова С. М., к.пед.н., ст. дослідник
Інститут цифровізації освіти Національної
академії педагогічних наук України, Київ*

ВІД ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ДО ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

В реаліях сьогодення з'являється багато нових понять і категорій для осмислення процесів, що відбуваються, та визначення напрямів подальшого розвитку суспільства: «цифрове суспільство», «цифровий уряд», «цифрова економіка», «цифрове громадянство» та ін. У рамках цього тренду відбувається трансформація поняття «цифрова грамотність» у «цифрову компетентність».

Існує тісний зв'язок між цифровою компетентністю та цифровою грамотністю, але іноді їх згадують разом, хоча вони мають різне значення. Існують регіональні відмінності у посиланні на ці концепції: дослідження цифрової компетентності часто проводяться в європейських країнах за межами Великобританії, тоді як дослідження цифрової грамотності проводяться в англomовних країнах [1]. Однак у деяких країнах через певні причини, наприклад через переклад, різниця між цифровою компетентністю та цифровою грамотністю розмита [2].